

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Petru Ursache
Judecătorii – Vladimir Timofti, Constantin Alerguș,
examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Dinu Brașoveanu în numele inculpatului și de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2014, în cauza penală privindu-l pe,

Bulbocean Gheorghe Nicolai, născut la 05.05.1988, originar și domiciliat în s. Chirca, r-nul Anenii Noi.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- ***de la 18 iulie 2013 pînă la 20 decembrie 2013 (prima instanță)***
- ***de la 25 ianuarie 2014 pînă la 03 martie 2014 (instanța de apel)***
- ***de la 20 mai 2014 pînă la 18 iunie 2014 (instanța de recurs)***

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2013, **Bulbocean Gheorghe Nicolai** a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce orice mijloc de transport pe un termen de 4 ani, **cauza fiind examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.**

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate, a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

Acțiunea civilă a SRL „Uniglobal” a fost admisă în principiu, asupra cuantumului ei să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Bulbocean Gheorghe, la 11.03.2013, în jurul orelor 14:40, pe traseul Ghidighici – Chișinău, la ieșire din s. Ghidighici în direcția șos. Balcani, conducînd autoturismul de model „Lada Samara”, cu n/î K

UG 706, cu o viteză ce depășea 80 km/h, încălcând prevederile pct. pct. 47 alin. (1) și 45 lit. a) b) c) d) al RCR, a pierdut controlul asupra conducerii mijlocului de transport, s-a tamponat într-un șanț, după care s-a inversat. În rezultatul accidentului rutier, pasagerul autoturismului de model Lada Samara cu n/î K UG 706, Oselschi Daniil Nicolae, născut la 15.10.1988, a fost internat în secția reanimare a DMU, iar la data de 12.03.2013, în urma traumelor primite a decedat.

3. Sentința a fost atacată de către:

Procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani și 8 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a criticat sentința pe motivul blîndeței pedepsei stabilite, menționînd că, instanța de fond, la judecarea cauzei nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii, de urmările grave provocate familiei în urma accidentului, de faptul că nu a conștientizat că prin că acțiunile sale a comis o infracțiune gravă, soldată cu decesul unei persoane și că nu a recuperat prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier.

Avocatul Eduard Gherman în numele succesorului părții vătămate, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, la pedeapsa închisorii, fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și cu stabilirea pedepsei complementare în quantum maxim.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a criticat sentința pe motivul blîndeței pedepsei stabilite, deoarece în viziunea acestuia, inculpatul nu a conștientizat gravitatea acțiunilor sale imprudente și pericolul faptei comise, în urma căreia a decedat o persoană. S-a mai invocat că, instanța la judecarea cauzei nu s-a conformat prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal și eronat a aplicat art. 90 Cod penal.

Avocatul Dumitru Radu în numele inculpatului, care a solicitat aplicarea unei pedepsei mai blînde, prin prisma art. 79 Cod penal, cu absolvirea de pedeapsa complementară.

În motivarea cerințelor sale, avocatul a menționat că inculpatul în ședința de judecată a înaintat o cerere prin care și-a recunoscut vina și a solicitat ca judecarea cauzei să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța la rîndul ei, urma să reducă pedeapsa aplicată cu o treime din limitele pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2014, care a fost pronunțată integral la 31 martie 2014, apelul avocatului Eduard Gherman a fost respins ca inadmisibil și apelul avocatului Dumitru Radu a fost respins ca nefondat și admis apelul procurorului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul, recunoscut vinovat în baza art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal și condamnat la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de

transport pe un termen de 4 ani, s-a trimis să-și execute pedeapsa în penitenciar de tip deschis.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

5. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat cu referire la apelul avocatului Eduard Gherman în numele lui Oselschi Nicolae, că examinarea cauzei a avut loc în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în cadrul căreia Oselschi Nicolae a avut calitatea doar de parte civilă și potrivit prevederilor art. 401 Cod de procedură penală, el, sau avocatul în numele său, puteau să conteste sentința doar în latura civilă. Totodată, avînd în vedere că în apelul numitului se contesta latura penală, apelul declarat a fost apreciat drept inadmisibil.

La fel, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apărătorului în numele inculpatului privind aplicarea unei pedepse mai blînde prin prisma art. 79 Cod penal, deoarece faptul că inculpatul se caracteriza pozitiv, se afla pentru prima dată pe banca de acuzare, în urma accidentului s-a ales cu vătămări de sănătate grave și a fost spitalizat, nu puteau fi considerate ca circumstanțe excepționale, ieșite din comun.

Cît privește colaborarea cu organul de urmărire penală, recunoașterea vinei, cît și depunerea cererii în sensul art. 364¹ Cod de procedură penală, s-a constatat că, inculpatul a beneficiat de reducerea cu o treime din limita pedepsei stabilite.

Referitor la cerința din apelul acuzatorului de stat, privind excluderea art. 90 Cod penal, instanța de apel a considerat-o întemeiată.

S-a menționat că, inculpatul a comis o infracțiune gravă din imprudență, și care a avut drept consecință decesul unei persoane în vîrstă de 25 ani, apte de muncă. În acest caz, s-a ajuns la concluzia că restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, puteau fi atinse doar prin executarea de către inculpat a pedepsei cu închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip deschis, deoarece corectarea acestuia fără a fi izolat de societate era imposibilă.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către inculpat, care a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție ca fiind declarat la 29 aprilie 2014 și care, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale, inculpatul critică omiterea instanței de apel de a aplica art. 90 Cod penal, odată ce, după părerea sa, în speță sunt întrunite condițiile legale de aplicare a acestuia.

6.1. Decizia instanței de apel este atacată și de avocat în numele inculpatului, care a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție ca fiind declarat la 17 iunie 2014 și care, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale, avocatul invocă jurisprudența Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție pe cauze similare și critică omiterea instanței de apel de a aplica art. 90 Cod penal, odată ce, după părerea sa, în speță sunt întrunite condițiile legale de aplicare a acestuia.

6.2. Pe cauză nu au fost depuse referințe.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

7.1. Cu referire la argumentele recursului înaintat de către inculpat, Colegiul penal menționează că potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Astfel, Colegiul penal apreciază drept veridică concluzia instanței de apel potrivit căreia, cele arătate în sentință cu privire la individualizarea pedepsei nu sunt suficiente pentru aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, deoarece această instituție nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Raționamentul de aplicare a art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

S-a reținut că inculpatul a comis o infracțiune gravă din imprudență, ce a avut ca urmare decesul unei persoane tinere (25 de ani) apte de muncă. S-a luat în considerație și personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, a comis o infracțiune pentru prima oară, cît și prezența circumstanțelor atenuante și lipsa circumstanțelor agravante.

În acest context, Colegiul penal statuează că limitele sancțiunii căreia putea fi supus inculpatul, prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sunt de la 2 ani pînă la 4 ani 8 luni.

Astfel, pedeapsa a fost stabilită inculpatului, luîndu-se în considerație circumstanțele expuse supra și respectîndu-se criteriile generale de individualizare a pedepsei, în acest sens decizia instanței de apel nefiind afectată de careva erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

7.2. Cu referire la argumentele recursului declarat de către avocat în numele inculpatului, Colegiul penal constată că, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

În sensul celor expuse supra urmează a fi menționat faptul că cu excepția căii ordinare de atac – apelul, legea procesual - penală nu face careva mențiuni referitor la declararea suplimentară a recursului ordinar și nu stabilește alte termene pentru actele suplimentare, decît cele prevăzute la art. 422 Cod de procedură penală.

De aceea, persoanele indicate în dispoziția art. 421 Cod de procedură penală, care au declarat în termen recurs ordinar, iar ulterior au depus recursuri suplimentare, acestea se vor considera ca depuse în termen, dacă ele se încadrează în termenul de 30 zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal constată că, potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Însă, pentru ca acesta să poată fi obiect de examinare în ordinea recursului ordinar, el trebuie să fie declarat în termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, care este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Totodată, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 03 martie 2014 în prezența inculpatului și avocatului său, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate – 31 martie 2014 (f.d. 239-240).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, la data pronunțării deciziei motivate – 31 martie 2014, doar avocatul în numele inculpatului a fost prezent (f.d. 240).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat, pentru avocat în numele inculpatului, termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începea să curgă de la 01 aprilie 2014 și expira la 02 mai 2014. Recursul suplimentar al avocatului în numele inculpatului, a fost declarat împotriva deciziei instanței de apel la data de 17 iunie 2014 (f.d. 263), adică după expirarea termenului legal de 30 zile prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Reieșind din cele expuse rezultă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

7.3. În temeiul celor invocate, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursurilor declarate de către inculpat și avocat în numele inculpatului, deoarece recursul declarat de primul este vădit neîntemeiat, iar recursul declarat de avocat în numele inculpatului este declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Dinu Brașoveanu în numele inculpatului și de către inculpat, împotriva deciziei

Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2014, în cauza penală privind-l pe **Bulbocean Gheorghe Nicolai**, deoarece recursul declarat de avocatul Dinu Brașoveanu este depus peste termen, iar recursul declarat de către inculpat este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 iulie 2014

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș